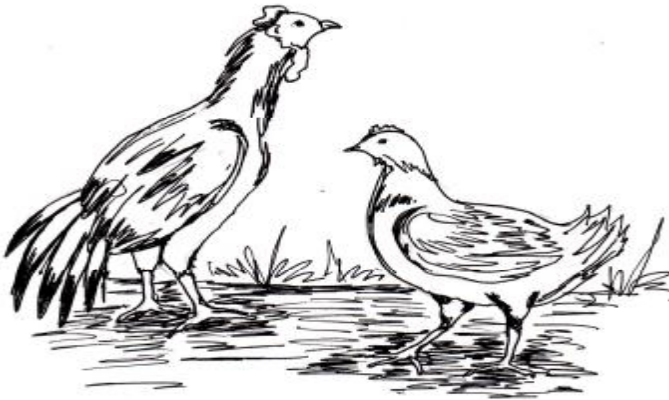

ຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ

ການລ້ຽງໄກ່

(ສະບັບທົດລອງ)

ຂຽນໂດຍ: ທ້າວ ຄຳໄພ່

ຂໍ້ມູນຈາກ: ບ້ານ ໂຄກນ້ອຍ ເມືອງ ໄຊທານີ ນະຄອນຫວຽງຈັນ

2006

ຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ ການລ້ຽງໄກ່

ຮີບໂຮມ ແລະຈັດໜ້າໂດຍ: ນາງ ກອງມະນີ ຄຳຜາຍ

ຜູ້ແຕ້ມ: ນາງ ສຸດທາລາ

ຜູ້ຮຽບຮຽງ: ອ.ຈ. ໂພໄຊ ຈັນທະວົງສາ

ອ.ຈ. ເກດມະນີ ບັນດາສັກ

ອ.ຈ. ຄຳໄຫວ ອິນທະວົງ

ອ.ຈ. ລ້ງ ແສງດາລາ

ອ.ຈ. ທອງຂັນ ສິລິໂພຄຳ

ເຈົ້າຂອງ: ພະແນກສຶກສານະຄອນຫລວງວຽງຈັນ ແລະ
ສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາ

ຄຳນຳ

ປຶ້ມພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນຫົວນີ້ ໄດ້ມາຈາກການຊຽນຂອງຊາວບ້ານ ແລະ ອາສາສະໝັກເຊິ່ງໄດ້ຮຽບຮຽງເບື້ອງຕົ້ນຈາກຄະນະອຳນວຍການສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາ ແລະ ພະແນກສຶກສານະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ

ປຶ້ມຫົວນ້ອຍຫົວນີ້ໄດ້ບັນຈຸເນື້ອໃນທີ່ເວົ້າເຖິງຫົວຂໍ້ໃດໜຶ່ງໂດຍມີຫຼາຍກິດຈະກຳທີ່ຈະເປັນການທົດລອງເອົາຄວາມຮູ້ທ້ອງຖິ່ນເຂົ້ານຳພາ ແລະ ສິດສອນນັກຮຽນຊັ້ນປະຖົມໂດຍເອົາບົດທີ່ງ່າຍສອນຊັ້ນປະຖົມ ບໍ່ 1 ບໍ່ 2 ແລະ ບົດທີ່ຍາກກໍສອນຊັ້ນໃຫຍ່ຂຶ້ນໄປ

ຄະນະຈັດທຳຫວັງຄິດວ່າປຶ້ມຫົວນີ້ຄົງເປັນບ່ອນອີງອັນໜຶ່ງໃຫ້ແກ່ຄູອາຈານກໍຄືອາສາສະໝັກທີ່ຈະໄປສອນເດັກປະຖົມບໍ່ຫຼາຍກຳໜ້ອຍ

ຄະນະຈັດທຳຄິດວ່າຍັງມີຫຼາຍເນື້ອໃນທີ່ບໍ່ທັນພຽງພໍ ແລະ ຂາດໄປຫວັງວ່າຄົງໄດ້ຮັບການຕິຊົມຈາກທຸກທ່ານພວກເຮົາພ້ອມທີ່ຈະປັບປຸງຕາມຄວາມເໝາະສົມ

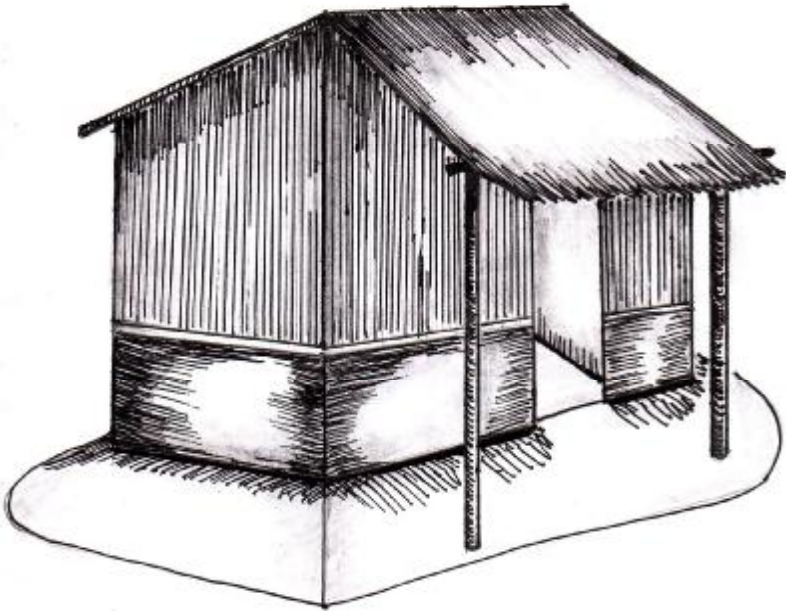
ຄະນະຈັດທຳ

ຄວາມເປັນມາ

ນອກຈາກການປູກຝັງແລ້ວການລ້ຽງສັດກໍແມ່ນອາຊີບໜຶ່ງທີ່ຄົນລາວເຮົາເຮັດຄຽງຄູ່ກັນໄປບໍ່ວ່າຈະລ້ຽງເປັນອາຊີບຫຼືກູ້ອາຊີບເສີມການລ້ຽງໄກ່ນີ້ ເພິ່ນໄດ້ສືບທອດຕໍ່ໆກັນມາຕັ້ງແຕ່ບໍ່ຢ່າຕາຍາຍຈົນຕົກມາຮອດເຊັ່ນລູກເຊັ່ນຫຼານຂອງພວກເຮົາ.

ອຸປະກອນການລ້ຽງໄກ່

1. ຄອກໄກ່

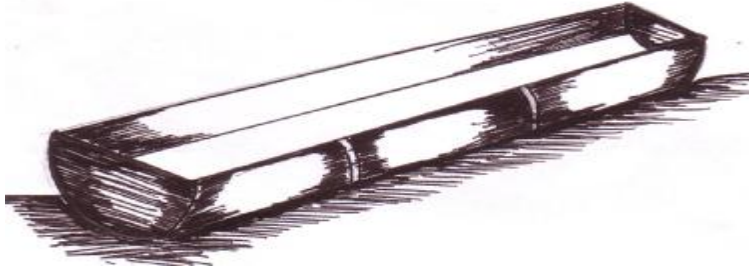
2. ສຸ່ມຂັງໄກ່

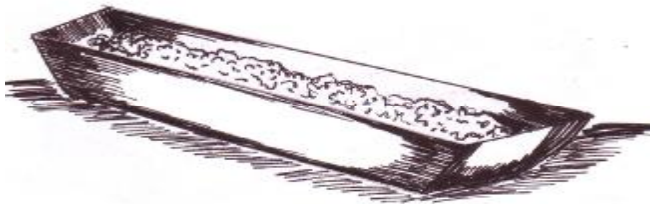
3. ຮັງໄຂ່

4. ຮາງນໍ້າ

5. ຮາງໃສ່ອາຫານ

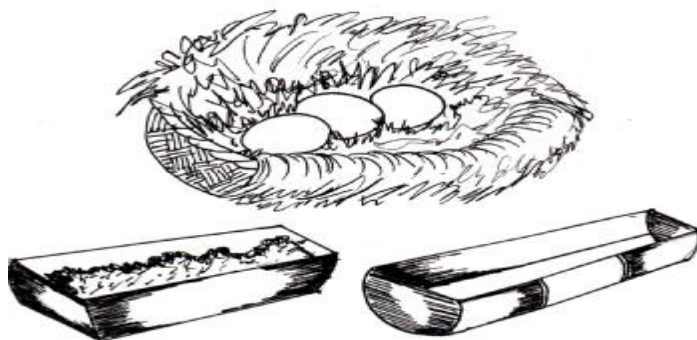

ວິທີລ້ຽງ

1. ເຮົາຕ້ອງກະກຽມສະຖານທີ່ແລ້ວເຮັດຄອກໄກ່

2. ເຮັດຮັງໄຂ່, ຮາງນໍ້າ ແລະຮາງໃສ່ອາຫານ

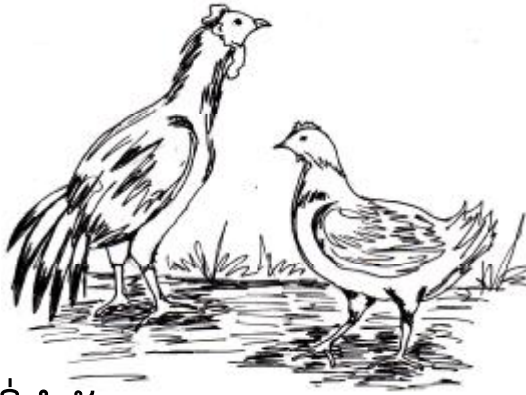
3. ລົງທຶນຊື້ໄກ່, ຮ່ຳອ່ອນ, ເຂົ້າເປືອກ ແລະເຂົ້າສານ

4. ເກືອໄກ່ 2 ເທື່ອຕໍ່ມື້ (ເຂົ້າ-ແລງ) ເພື່ອໃຫ້ໄກ່ໃຫຍ່ໄວໄດ້ນໍ້າໜັກ

5. ລ້ຽງປະມານ 3 ເດືອນກໍສາມາດກິນຫຼີຂາຍໄດ້.

ຫຼັກການທີ່ສໍາຄັນ

ການເຮັດຄອກໄກ່ຕ້ອງເຮັດຢູ່ບ່ອນທີ່ສະຫວາດສະເໝີວິຍຮາບ
ພຽງດີ

ການເຮັດຄອກຕ້ອງເຮັດໃຫ້ແສງແດດຫຼອດຜ່ານໄດ້ເພື່ອໃຫ້
ແສງແດດຂ້າເຊື້ອພະຍາດ

ຄຸນປະໂຫຍດຂອງການລ້ຽງໄກ່

ການລ້ຽງໄກ່ກໍເປັນອາຊີບໜຶ່ງທີ່ພວກເຮົາບໍ່ສາມາດປະຖິ້ມໄດ້
ຖ້າພວກເຮົາລ້ຽງໄດ້ຫຼາຍກໍສາມາດສົ່ງຂາຍເປັນສິນຄ້າໄດ້ອີກຢ່າງໜຶ່ງ
ອາຫານທີ່ເສດເຫຼືອກໍຍັງສາມາດເອົາມາເກືອໄກ່ໄດ້ອີກເຊັ່ນ: ເສດຜັກ,
ເສດອາຫານທີ່ເຫຼືອກິນ. ການລ້ຽງໄກ່ນີ້ຍັງສາມາດແກ້ໄຂຊີວິດການ
ເປັນຢູ່ໃນຄອບຄົວຫຼຸດຜ່ອນການໃຊ້ຈ່າຍໃນການດໍາລົງຊີວິດປະຈຳວັນ
ຂອງພວກເຮົາໄດ້ອີກດ້ວຍ.

ກາບ: ການລ້ຽງໄກ່ລາດ

ໄກ່ລາດນີ້	ມີດີຫຼາຍຢ່າງ
ເຮົາຕ້ອງຊ່າງ	ໝັ່ນລ້ຽງໝັ່ນເກືອ
ຍາມເຮົາເມື່ອ	ເຮືອນຊານບ້ານຊ່ອງ
ຕ້ອງໝູ່ວມອງ	ເບິ່ງໄກ່ໃຫ້ດີ
ອາຊີບນີ້	ເປັນອາຊີບເສີມ
ຊ່ວຍແຕ່ງເຕີມ	ໃຫ້ມີລາຍໄດ້
ໃຫ້ໄດ້ໃຊ້	ພາຍໃນຄອບຄົວ
ບໍ່ຍ້ານກົວ	ເລື່ອງໄຂ້ຫວັດນົກ

ເຊິ່ງ: ການລ້ຽງໄກ່

ໂຮ.....ຮົວ.....

ເລື່ອງການລ້ຽງໄກ່	ໃສ່ຄອບໃສ່ຄົວ
ມັນດີຢູ່ຕວ່າ	ມີກິນມີຢູ່
ບໍ່ໄດ້ຂໍໝູ່	ຍາມຂັດຍາມຈົນ
ບໍ່ໄດ້ໄປສົນ	ຫາຢຶມຄົນອື່ນ
ເຖິງຍາມຈະຕື່ນ	ມັນກໍຂັ້ນເຕືອນ
ລ້ຽງຢູ່ໃກ້ເຮືອນ	ສະບາຍແທ້ໆ
ພໍໄດ້ຜ່ອນແກ້	ຍາມຂາດອາຫານ
ເຮົາຮັບປະທານ	ກໍແສນແຊບຊ້ອຍ

ເພງ: ສຽງໄກ່

ໂອກອີໂອກອີໂອກ ສຽງໄກ່ຜູ້ໂອກມັນຂັນຕອນເຂົ້າ
ມັນຂັນເພື່ອບຸກພວກເຮົາ (*2) ໃຫ້ຕື່ນແຕ່ເຂົ້າໜຶ່ງເຂົ້າເປົ່າໄພ
ກະຕາກກະຕາກ ສຽງກະຕາກນັ້ນແມ່ນສຽງໄກ່ໄຂ່
ພວກເຮົາຢ່າຟ້າວໄປໄກ່ (*2) ຈັກໜ້ອຍແມ່ໄກ່ຊິບໍ່ໄຂ່

ແຕ່ງ ໂດຍ: ທ້າວ ຄຳຫຼ້າ ພອນມະນີວິງ

ລຳ: ການລ້ຽງໄກ່ (ລຳຄອນສະຫວັນ)

ຢູ່ເຮືອນຂອງຂ້ອຍ	ລ້ຽງເປັດລ້ຽງໄກ່
ມີໂຕນ້ອຍໂຕໃຫຍ່	ໄກ່ຂ້ອຍມີຫຼາຍ
ລ້ຽງໄວ້ກິນໄວ້ຂາຍ	ໃຫ້ກາຍເປັນສິນຄ້າ
ພາໃຫ້ມີເງິນໃຊ້	ໄປທາງໃດກໍບໍ່ລຳບາກ
ຫາກເປັດໄກ່ບໍ່ລ້ຽງ	ຂ້ອຍຕາຍຖິ້ມຕັ້ງແຕ່ດົນ
	ໂອ.....ລະນໍ.....

ຮູບ ແລະປະຫວັດຂອງຜູ້ຂຽນ

ຊື່ ທ້າວ ຄຳໄຜ່

ອາຍຸ 39, ອາຊີບ: ປະຊາຊົນ

ເຫດຜົນຂອງການຂຽນບົດ:

ການທີ່ຂຽນຫົວບົດການລ້ຽງໄກ່ນີ້ຍ້ອນຢາກໃຫ້ທຸກໆຄົນຮູ້ຈັກວິທີການລ້ຽງໄກ່ເພາະການລ້ຽງໄກ່ນີ້: ເປັນອາຊີບເສີມທີ່ດີຫຼາຍນອກຈາກວຽກຫຼັກແລ້ວເຮົາຍັງປະກອບອາຊີບການລ້ຽງໄກ່ນີ້ໄດ້ຕື່ມອີກການລ້ຽງກໍ່ງ່າຍ ແລະອີກທັງມັນຍັງສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ເຮົາເພີ່ມຕື່ມອີກຖ້າເຮົາລ້ຽງຫຼາຍມັນກໍ່ກາຍເປັນສິນຄ້າ.